

De honingbij sterft niet uit!

Nu nog meer informatie op dé website over bijensoorten:
www.wildebijen.nl.

**Volken met honingbijen worden gekweekt.
Dus hoezo uitsterven, zoals vaak wordt gesuggereerd?**

De informatieve website 'Nederlandse bijen en hun relaties' is de afgelopen maand sterk uitgebreid. Vele, rijk geïllustreerde pagina's over solitair levende bijensoorten zijn aan het overzicht toegevoegd. Hiermee wordt nog meer informatie gegeven over deze bedreigde insecten.

Solitair versus sociale bijen: solitair levende bijen leven niet met duizenden bijen in een volk. Elk vrouwtje solitaire bij moet alles alleen doen: voedsel zoeken, nest maken, eieren leggen. Sociale bijen (zoals de honingbij en hommels) hebben die taken verdeeld over vele soortgenoten. De honingbij is maar één van de 350 soorten bijen in Nederland.

Wildebijen.nl geeft een overzicht van vele in Nederland en Vlaanderen voorkomende soorten én hun relaties met de planten waarvan zij leven. Dat bijen iets met bloemen hebben weten velen, maar dat die relatie soms zo hecht is dat een specifieke bij uitsluitend op een speciale bloem vliegt, is minder bekend. Zo vliegt de Knautiabilij het liefst op Beemdkroon en de Schorzijdebij wordt vaak gezien op Zulte. Met het overzicht van de bijen en de insecten- of drachtplanten op deze website wordt het belang van kleinschalige biotopen met inheemse planten voor deze insectengroep duidelijk. Vele solitair levende bijen hebben een beperkte actieradius, hooguit enkele honderden meters, vaak minder. Wanneer hun biotoop, hun leefomgeving, drastisch verandert, is de kans op overleven nihil. Een traditionele beheermethode, waarbij de natuur meer haar gang kan gaan, is van groot belang voor vele bijenpopulaties. Een andere relatie is die met de nestparasiet. Een groot deel (bijna 25%) van de bijensoorten heeft het gedrag van een koekoeksbij. Koekoeksbijen verzamelen zelf geen voedsel voor hun nageslacht, maken zelf geen nest, maar leggen stiekem een eitje in het nest van een andere bij. En net als bij de plantenrelatie is er vaak een hele specifieke relatie tussen 'gastheerbij' en koekoeksbij.

De recente aandacht voor bijen in de pers en politiek (o.a. de petitie stop de bijensterfte) richt zich voornamelijk op honingbijen. Honingbijen zijn echter gedomesticeerd. Imkers kunnen volken honingbijen kweken, uitsterven van de honingbij zoals gesuggereerd, is niet aan de orde. Imkers houden bijenvolken vaak in grote concentraties, soms tientallen tot honderden volken. Daarin lijkt de situatie op die in de intensieve veehouderij, waarbij de uitbraak van ziektes dan ook is te verwachten. Grote concentraties honingbijen kunnen bij het plaatsen in kwetsbare gebieden het voortbestaan van andere bijensoorten onmogelijk maken. Solitaire bijensoorten (waaronder ook de sociaal levende hommels) zijn belangrijker voor de bestuiving van inheemse planten, de Nederlandse flora¹⁾. Geen enkele plantensoort in Nederland sterft uit als er geen honingbij meer is²⁾. In de Nederlandse fruitboomgaarden komen meer wilde- dan honingbijen voor³⁾.

Wildebijen.nl pleit voor meer onderzoek naar en voorlichting over **alle** in Nederland voorkomende bijen en hun biotopen. Wildebijen.nl registreert jaarlijks vele bezoekers op de website en die voorziet dus duidelijk in een behoefte. Maar meer informatie over 'wilde bijen' is dringend gewenst, zeker in het jaar van de biodiversiteit. De website wordt mogelijk gemaakt dankzij het gebruik van vele foto's en gegevens van enthousiaste bijenonderzoekers. Dat enthousiasme wordt op die website overgebracht met fraaie foto's en veel uitleg. Zo wordt niet alleen de bij in een breder perspectief geplaatst, maar wordt ook voor bewustwording gezorgd van de ons omringende natuur.

mei 2010, herzien nov 2011

www.wildebijen.nl

email: solitairebijen@gmail.com

1) Effects of introduced bees on native ecosystems, D. Goulson, University of Southampton, 2003

2) A meta-analysis on the pollination service of the honey bee for the Dutch flora, Dijkstra & Kwak, University of Groningen, 2007

3) Wilde bestuivers in appel- en perenboomgaarden in de Betuwe, Reemer & Klein, Leiden, 2010